

The Holy See

MESSAGGIO DEL SANTO PADRE FRANCESCO PER LA GIORNATA MISSIONARIA MONDIALE 2022

«І будете моїми свідками» (Ді 1,8)

Дорогі брати і сестри!

Ці слова належать до останньої розмови Воскреслого Ісуса зі своїми учнями перед тим, як Він вознісся на Небеса, як описано у Діяннях Апостолів: «Ви приймете силу Святого Духа, що на вас зійде, і будете моїми свідками в Єрусалимі, у всій Юдеї та Самарії й аж до краю землі» (1,8).

Це є також темою Всесвітнього місійного дня 2022 року, який, як завжди, допомагає нам усвідомлювати той факт, що Церква є місійною за своєю природою.

Цього року він дає нам можливість відзначити деякі важливі події для життя та місії Церкви: заснування 400 років тому Конгрегації *de Propaganda Fide* – нині Євангелізації народів, а 200 років тому - Діла Поширення віри, яке, разом з Ділом Святого дитинства та Ділом Святого Петра Апостола, 100 років тому отримало визнання «Папського».

Зупинімось на цих трьох ключових виразах, які підсумовують три основи життя та місії учнів: «Будете моїми свідками», «аж до краю землі» та «приймете силу Святого Духа».

1. *«Будете моїми свідками»* — покликання всіх християн свідчити про Христа.

Це центральний пункт, серце повчання Ісуса учням з огляду на їхню місію у світі. Усі учні будуть свідками Ісуса завдяки Святому Духові, якого вони отримають: будуть встановлені такими завдяки благодаті. Куди б вони не йшли, де б вони не були.

Подібно до того, як Христос є першопосланим, тобто місіонером Отця (пор. *Йо 20* , 21) і, як

такий, є Його «свідок вірний» (пор. *Од 1,5*), так і кожен християнин покликаний бути місіонером і свідком Христа. А Церква, спільнота учнів Христових, не має іншої місії, крім місії євангелізації світу, даючи свідчення про Христа. Ідентичність Церкви полягає в тому, щоб євангелізувати.

Більш ґрунтовне перечитування у цілості прояснює деякі аспекти, які завжди актуальні для місії, довіреної Христом учням: «І будете моїми свідками». Форма множини підкреслює *спільнотно-церковний характер* місійного покликання учнів. Кожен охрещений покликаний до місії в Церкві і за дорученням Церкви: тому місія здійснюється разом, а не індивідуально, у сопричасті з церковною спільнотою, а не з власної ініціативи. І навіть якщо є хтось, хто в якійсь дуже особливій ситуації здійснює місію євангелізації наодинці, він виконує її – і завжди повинен виконувати – у сопричасті з Церквою, яка його послала.

Як навчав Святий Павло VI в Апостольській адгортації *Evangelii nuntiandi*, дуже дорогому для мене документі: «Євангелізація ніколи й ні для кого не є індивідуальним, ізольованим актом, але є глибоко церковним актом. Щоразу, коли якийсь нікому невідомий проповідник, катехит чи душпастир у найвіддаленішому місці проповідує Євангеліє, збирає свою невелику спільноту або ж звершує Святе Таїнство, навіть якщо він один - він здійснює церковний акт, і його жест, безперечно, пов'язаний через інституційні зв'язки, а також через невидимі узи й глибоке коріння порядку благодаті, до євангелізаційної діяльності всієї Церкви» (п. 60). Адже не випадково Господь Ісус послав своїх учнів на місію по двоє; свідчення християн про Христа має насамперед спільнотний характер. Звідси істотна важливість присутності спільноти, навіть невеликої, у виконанні місії.

По-друге, учням пропонується жити своїм *особистим життям у ключі місії*: Ісус посилає їх у світ не лише для *виконання* місії, а також, перш за все, щоб *жити* довіреною їм місією; не лише *давати* свідчення, але також і перш за все *бути* свідками Христа. Як каже апостол Павло справді зворушливими словами: «Увесь час носимо в тілі мертвоту Ісуса, щоб і життя Ісуса в нашій житті було явним» (*2 Кор 4,10*). Суть місії – свідчити про Христа, тобто про Його життя, страждання, смерть і воскресіння задля любові до Отця та людства. Невипадково апостоли шукали заміну Юді серед тих, хто, як і вони, був свідком Його воскресіння (пор. *Ді 1,22*). Це Христос, воскреслий Христос, Той, про кого ми повинні свідчити і життям якого ми повинні ділитися. Христові місіонери не послані для того, щоб повідомляти про себе, показувати свої якості та вміння переконувати чи демонструвати свої управлінські здібності. Натомість вони мають дуже високу честь приносити Христа словом і ділом, сповіщаючи всім Добру Новину про Його спасіння з радістю та сміливістю, як перші апостоли.

Тому, зрештою, справжнім свідком є «мученик», той, хто віддає своє життя за Христа, відповідаючи на той дар, який Він дарував нам з Себе Самого. «Перша мотивація для євангелізації – це любов Ісуса, яку ми отримали, досвід спасіння від Нього, який спонукає

нас любити Його все більше і більше» (*Evangelii gaudium*, 264).

Нарешті, щодо християнського свідчення, завжди залишається в силі зауваження Святого Павла VI: «Сучасна людина охочіше прислухається до свідків, ніж до вчителів, або ж прислухається до вчителів тому, що вони є свідками» (*Evangelii nuntiandi*, 41). Тому християнське свідчення про євангельське життя є основоположним для передачі віри.

З іншого боку, однаково необхідним залишається завдання проголошувати Його особу і Його послання. Справді, Павло VI продовжує: «Так, проповідання завжди необхідне, це словесне проголошення послання [...] Слово завжди залишається актуальним, особливо коли воно несе в собі силу Божу. Тому аксіома Святого Павла все ще актуальна: “Віра із слухання” (Рим 10,17): саме «почуте Слово провадить до віри» (там само, 42).

Тому в євангелізації приклад християнського життя і проповідання Христа йдуть пліч-о-пліч. Одне служить іншому. Вони є двома легенями, якими кожна спільнота повинна дихати, щоб бути місіонерською. Це повне, послідовне і радісне свідчення про Христа буде, безперечно, силою притягання для зростання Церкви також в третьому тисячолітті. Тому закликаю всіх поновити відвагу, відвертість, яку називаємо *parresia* перших християн, щоб свідчити про Христа словами і ділами у будь-якому середовищі життя.

2. «Аж до краю землі» — Вічна актуальність місії вселенської євангелізації

Закликаючи учнів бути Його свідками, воскреслий Господь проголошує межі їхнього послання: «В Єрусалимі, у всій Юдеї та Самарії й аж до краю землі» (*Ді* 1,8). Тут дуже чітко проявляється універсальний характер місії учнів. Висвітлюється «відцентровий» географічний рух майже концентричними колами від Єрусалиму, який юдейська традиція розглядає як центр світу, до Юдеї та Самарії і аж до «краю землі». Вони послані не щоб займатися прозелітизмом, але проповідувати; християнин не займається прозелітизмом. Про цей місійний рух розповідають Діяння Апостолів: він змальовує перед нами прекрасний образ Церкви, що «виходить» на виконання свого покликання свідчити про Христа Господа, керований Божим Провидінням через конкретні обставини життя. Адже перші християни були переслідувані в Єрусалимі і тому розсіялися по Юдеї та Самарії і свідчили про Христа повсюди (пор. *Ді* 8,1.4).

Щось подібне відбувається і в наш час. Через релігійні переслідування та обставини війни і насильства, багатьом християнам доводиться тікати з власної землі в інші країни. Ми вдячні цим братам і сестрам, які не закриваються у стражданні, але свідчать про Христа та Божу любов у країнах, які їх приймають. До цього їх закликав Святий Павло VI, розважаючи про «відповідальність, що лежить на емігрантах у країнах, які їх приймають» (*Evangelii nuntiandi*, 21). Справді, ми все більше відчуваємо, як присутність вірних різних національностей збагачує обличчя парафій і робить їх більш вселенськими, більш католицькими. Отже,

душпастирська турбота про мігрантів є місійною діяльністю, якою не можна нехтувати, адже вона також може допомогти місцевим вірним заново відкрити радість християнської віри, яку вони отримали.

Вказівка «аж до краю землі» повинна ставити це питання перед учнями Ісуса всіх часів і має завжди спонукати їх виходити за межі звичних місць, щоб нести свідчення про Нього. Незважаючи на всі зручності, які забезпечив прогрес сучасності, нині все ще є географічні райони, куди ще не прибули місіонери – свідки Христа з Доброю Новиною про Його любов. З іншого боку, учні Христові у своїй місії не повинні оминати увагою жодного аспекту людської дійсності. Христова Церква була, є і завжди буде «на виході» до нових географічних, соціальних, екзистенціальних обріїв горизонтів, до «граничних» місць та людських ситуацій, щоб свідчити про Христа та Його любов всім чоловікам і жінкам усіх народів, культур та соціальних станів. У цьому сенсі місія також завжди буде *missio ad gentes*, як навчає нас Другий Ватиканський Собор, адже Церква завжди повинна йти далі, за свої власні кордони, щоб свідчити всім про Христову любов. У цьому зв'язку я хотів би згадати і подякувати численним місіонерам, які втратили життя, щоб вийти «за межі», втілюючи Христову любов до багатьох братів і сестер, яких вони зустріли.

3. «Приймете силу Святого Духа» — завжди дозволяймо Духові зміцнювати і провадити нас

Сповідуючи учням про їхню місію бути Його свідками, воскреслий Христос також пообіцяв благодать, необхідну для такої великої відповідальності: «Та ви приймете силу Святого Духа, що на вас зійде, і будете моїми свідками» (Ді 1,8). Справді, згідно з розповіддю Діяння Апостолів, саме після зішестя Святого Духа на учнів Ісуса відбулася перша дія свідчення про Христа, померлого і воскреслого разом з керигматичним проголошенням — так звану місійною промовою Святого Петра до мешканців Єрусалима. Так починається епоха євангелізації світу учнями Ісуса, які раніше були слабкими, боязкими та замкнутими. Святий Дух зміцнив їх, дав їм відвагу й мудрість, щоб свідчити про Христа перед усіма.

Як «ніхто не може сказати: Господь Ісус, як лише під впливом Духа Святого» (1 Кор 12,3), так жоден християнин не зможе дати повне і справжнє свідчення про Христа Господа без натхнення й допомоги Духа. Тому кожен учень-місіонер Христа покликаний усвідомити фундаментальну важливість дії Духа, жити з Ним у щоденному житті та постійно отримувати від Нього силу та натхнення. Більше того – саме тоді, коли ми відчуваємо себе втомленими, невмотивованими, розгубленими, пам'ятаймо про те, щоб в звертатися до Святого Духа в молитві, яка — я хочу ще раз підкреслити — – відіграє основну роль у місійному житті, дозволяючи Йому відновити наші сили і зміцнити нас, адже Він є невичерпним божественним джерелом нової енергії та радості ділення з іншими життя Христового. «Отримувати радість Духа — це благодать. І це єдина сила, яку ми можемо одержати для

того, щоб проповідувати Євангеліє, щоб визнавати віру в Господа» (*Послання до Папських Місійних Діл*, 21 травня 2020 р.). Таким чином, Дух є справжнім протагоністом місії: саме Він посилає нам відповідне слово у відповідний час і у відповідний спосіб.

Саме у світлі дії Святого Духа ми також хочемо прочитати місійні річниці цього 2022 року. Заснування Священної Конгрегації *de propaganda fide* в 1622 році було мотивоване бажанням просувати місійний мандат на нові території. Провиденційна інтуїція! Конгрегація виявилася вирішальною у здійсненні євангелізаційної місії Церкви справді незалежною від втручання світових потуг, щоб заснувати ті місцеві Церкви, які нині демонструють таку енергійність. Сподіваємося, що, як і протягом останніх чотирьох століть, Конгрегація, з допомогою Світла і сили Духа, продовжить і посилить свою роботу з координації, організації та оживлення місійної діяльності Церкви.

Той сам Дух, який керує вселенською Церквою, також надихає простих чоловіків і жінок на надзвичайні місії. Так сталося, що французька дівчина Полін Жаріко заснувала Асоціацію поширення віри рівно 200 років тому; і в цей ювілейний рік відзначатиметься її беатифікація. Незважаючи на складні умови, вона прийняла Боже покликання заснувати мережу молитов і збірок коштів для місіонерів, щоб вірні могли активно брати участь у місії «аж до краю землі». З цієї геніальної ідеї народився Всесвітній місійний день, який ми відзначаємо щороку, і пожертви зібрані у цей день в усіх спільнотах призначаються на всесвітньому фонду, за допомогою якого Папа підтримує місійну діяльність.

У цьому контексті я також згадую французького єпископа Шарля де Форбен-Жансона, який започаткував Діло Святого дитинства для популяризації місій серед дітей під гаслом «Діти євангелізують дітей, діти моляться за дітей, діти допомагають дітям з усього світу»; а також пані Жанну Біґард, яка присвятила своє життя Ділу Святого Петра Апостола, що підтримує семінаристів і священників на місійних землях. Ці три Діла Місійні були визнані «папськими» власне сто років тому. Також за натхненням і проводом Святого Духа блаженний Паоло Манна, який народився 150 років тому, заснував теперішній Папський місійний союз, щоб привернути увагу та заохотити до місій священників, богопосвячених осіб, а також всього Божого народу. До цього останнього Діла належав сам Павло VI, який надав йому папське визнання. Я згадую ці чотири Папські Діла місійні з огляду на їхні великі історичні заслуги, а також запрошую вас радіти разом з ними в цьому особливому році з їхньої діяльності, яка здійснюється на підтримку євангелізаційних місій у Вселенській Церкві та в помісних Церквах. Сподіваюся що помісні Церкви зможуть віднайти в цих Ділах надійний інструмент для поживлення місійного духу в Божому Народі.

Дорогі брати і сестри, я продовжую мріяти про повністю місійну Церкву і про нову добу місійної діяльності в християнських спільнотах. І я повторюю побажання Мойсея для Божого народу на їхньому шляху: «Коли б то ввесь люд Господній та й зробився пророком!» (*Чис* 11,29). Так, коли б то всі ми у Церкві були тими, ким ми вже є завдяки хрещенню: пророками,

свідками, місіонерами Господа! Силою Святого Духа і до краю землі. Маріє, Царице місій, молись за нас!

Рим, базиліка св. Івана в Латерані, 6 січня 2022 року, на Богоявлення Господнє.

FRANCESCO

Copyright © Dicastero per la Comunicazione - Libreria Editrice Vaticana